

Solvikhaugen AS

► Detaljreguleringsplan for Solvikhaugen

Konsekvensutredning Naturmangfold

Oppdragsnr.: 5207510 Dokumentnr.: Versjon: 01 Dato: 2022-04-20

Oppdragsgiver: Solvikhaugen AS
Oppdragsgivers kontaktperson: Daniel Thomassen
Rådgiver: Norconsult AS, Konrad Klausens vei 8, NO-8003 Bodø
Oppdragsleder: Hans Christian Størmer
Fagansvarlig: Morten Selnes
Andre nøkkelpersoner: Soia Rahasindrainy

Forsidebilde: Bakkesøte på strandbergene ved naustrekka under Solvikhaugen. Foto 09.09.2021 M Selnes

01	2022-04-20	Detaljreguleringsplan for Solvikhaugen. Konsekvensutredning Naturmangfold	MoSel	SoFRa	HaCSt
Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult AS. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

Sammendrag

Bakgrunn

Hensikten med planarbeidet er å legge til rette for kombinert formål bolig, fritidsbolig og utleie av fritidsboliger, med tilhørende lekeareal, teknisk infrastruktur (herunder kommunalteknisk og energianlegg), naust samt småbåthavn med flytebrygge og molo.

Oppstartsmøte ble avholdt 2021-06-25. I oppstartsmøtet ble det bl.a. besluttet at det skal utarbeides en Konsekvensutredning i forhold til «Natur- og ressursgrunnlag, naturmangfoldloven».

Denne beslutningen er fulgt opp i denne konsekvensutredningen der det er gjennomført en vurdering av naturtyper og naturmangfold i det aktuelle området og i nærliggende områder. Vi vil i denne rapporten skille mellom;

- ❖ Utredningsområdet (dvs planområdet og tilgrensede arealer i tilknytning til planområdet
- ❖ Referansealternativet (dvs verneområdene nord og øst for Inndyr).

Det er gjennomført en befaring av området den 9. september, og det er innhentet relevant informasjon fra åpne datakilder. Sett i forhold til fagtema biologisk mangfold, vurderes datagrunnlaget for dette området som tilfredsstillende i forhold til Lov om Naturmangfold §8.

Vurderinger

I utgangspunktet er dette et areal med høyt biologisk mangfold og derved høy verdi. Dette gjelder spesielt strandbergene ned mot sjøen. Skogsområdet er i en gjengroingsfase – dette trekker noe ned.

Ut fra kriteriene for verdisetting vurderer vi at utredningsområdet som helhet har **stor verdi**. Vi vurderer at referansealternativet har **svært stor verdi**.

I sum vurderes tiltakets omfang til **forringet** – i forhold til utredningsområdet.

Tiltaket vil ikke berøre referansealternativet. Naturtypene i verneområdene har gjennomgående en bedre utforming og et høyere artsmangfold enn på Solvikhaugen.

Avbøtende tiltak

Det er spesielt den grunnlendte kalkrike vegetasjonen på den øvre del av strandbergene som har et høyt biologisk mangfold. Ved en utbygging i denne sonen, bør man velge løsninger der deler av denne naturtypen kan ivaretas. Tiltak vil her være;

1. unngå nedbygging av deler av dette arealet
2. skjøtsel av igjenværende vegetasjon gjennom fjerning av buskvegetasjon

Igjengroing er også et pågående problem i deler av verneområdene nord for Inndyr. Et mulig tiltak kan være at tiltakshaver for prosjektet på Solvikhaugen bidrar til skjøtsel av verneområdene i forhold til gjengroing i verneområdene.

Konklusjon

Etter metoden for konsekvensutredninger, vil konsekvensen uten avbøtende tiltak være **middels – stor negativ konsekvens** for naturmangfold i utredningsområdet.

Vi vurderer at konsekvens av dette tiltaket – med avbøtende tiltak – vil være **lite / middels negativt (-/-)**.

► Innhold

1	Tiltaket	6
1.1	Bakgrunn for planarbeidet.	6
1.2	Beskrivelse av tiltaket og planavgrensning	6
1.3	Krav om konsekvensutredning	9
1.4	Tidligere undersøkelser	9
2	Metode og datagrunnlag	10
2.1	Metode for utredning av ikke-prissatte temaer	10
2.2	Referansealternativ og utredningsområde	10
2.3	Metode for utredning av fagtema naturmangfold	10
2.3.1	<i>Definisjoner</i>	10
2.4	Datainnsamling	11
2.4.1	<i>Vurdering av verdi</i>	12
2.4.2	<i>Vurdering av påvirkning</i>	12
2.4.3	<i>Vurdering av konsekvens</i>	14
3	Beskrivelse av naturmangfold i utredningsområdet / planområdet og i referansealternativene	15
3.1	Områdebeskrivelse – utredningsområdet / planområdet	15
3.1.1	<i>Strandberg</i>	15
3.1.2	<i>Ospeskog. Lauvskog på kalkrik grunn.</i>	17
3.1.3	<i>Åpne kalkberg i skogsområder.</i>	18
3.1.4	<i>Andre naturtyper – marine.</i>	19
3.2	Registreringer i området. Arter	20
3.2.1	<i>Artsdatabanken</i>	20
3.2.2	<i>Miljøstatus</i>	21
3.2.3	<i>Salten Naturlag</i>	22
3.3	Registreringer i området – Verneområder. Referansealternativet.	22
3.3.1	<i>Øya/Langholmen landskapsvernområde og plantefredningsområde</i>	23
3.3.2	<i>Åsen – Kjeldalen naturreservat</i>	24
3.3.3	<i>NiN (Natur i Norge)</i>	25
3.3.4	<i>DN-Håndbok 13</i>	25
3.4	Igjengroingsproblematikk	26
3.5	Rødlistede naturtyper og arter i undersøkelsesområdet	27
3.5.1	<i>Naturtyper vurdert i forhold til norsk Rødliste (2018)</i>	28
3.5.2	<i>Arter vurdert i forhold til Norsk Rødliste (2021)</i>	28
4	Verdivurdering	29
4.1	Verdivurdering av utredningsområdet	29

4.2	Verdivurdering av referansealternativet – verneområdene nord for Inndyr	29
5	Omfangsvurdering og konsekvens	30
5.1	Omfangsvurdering av utredningsområdet (Solvikhaugen, Skeineset og tilgrensede areal)	30
5.1.1	<i>Konsekvens utredningsområdet (Solvikhaugen, Skeineset og tilgrensede areal). Uten avbøtende tiltak.</i>	30
5.2	Omfangsvurdering av utredningsområdet sett i forhold til referansealternativet (verneområdene nord for Inndyr).	30
5.3	Avbøtende tiltak.	31
5.3.1	<i>Konsekvens utredningsområdet (Solvikhaugen, Skeineset og tilgrensede areal). Med avbøtende tiltak.</i>	31
6	Vedlegg	32
6.1	Kriterier for verdivurdering. J.fr. tabell 2-2.	32
6.2	Øya/Langholmen landskapsvernområde med plantelivsfredning. Faktaark	33
6.3	Åsen - Kjeldalen naturreservat	35

1 Tiltaket

1.1 Bakgrunn for planarbeidet.

Hensikten med planarbeidet er å legge til rette for kombinert formål bolig, fritidsbolig og utleie av fritidsboliger, med tilhørende lekeareal, teknisk infrastruktur (herunder kommunalteknisk og energianlegg), naust samt småbåthavn med flytebrygge og molo.

Planinitiativ er datert 2021-05-04. Dette dokumentet gir en oversikt over tiltaket og områdets planstatus. Det foreligger en gjeldende reguleringsplan for området.

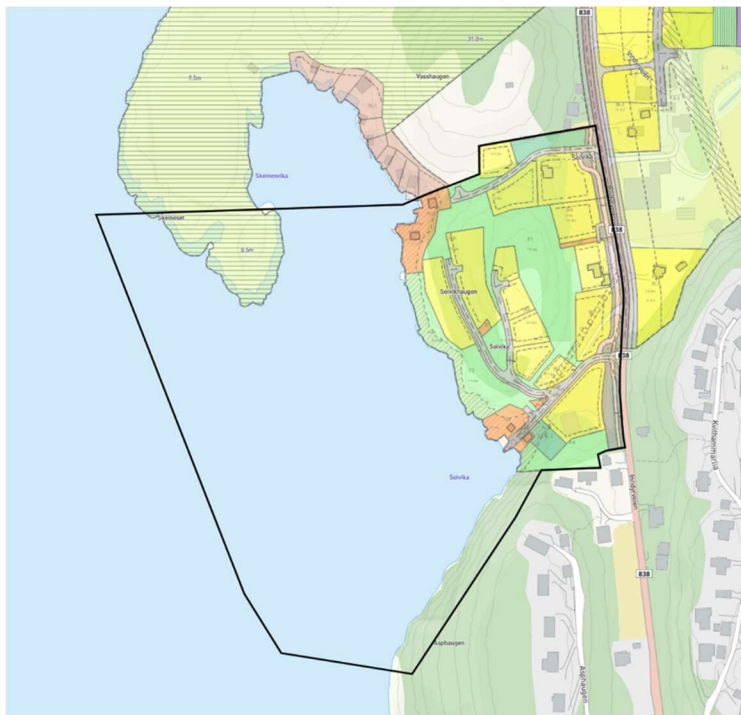
Oppstartsmøte ble avholdt 2021-06-25 mellom Gildeskål kommune, forslagsstiller Solvikhaugen AS og innleid konsulent med planfaglig ansvar Norconsult. I oppstartsmøtet ble det bl.a. besluttet at det skal utarbeides en Konsekvensutredning i forhold til «Natur- og ressursgrunnlag, naturmangfoldloven».

Det er utarbeidet en planbeskrivelse datert 2021-08-11 som gir en mer nøyaktig beskrivelse av tiltaket. I Planbeskrivelsen er det også gitt en merknadsbehandling av innkomne merknader til varsel om planoppstart.

1.2 Beskrivelse av tiltaket og planavgrensning

Det er i planbeskrivelsen gitt følgende planavgrensning av området (figur 1-1). Figuren viser også gjeldende planstatus for området.

Sørspissen av Skeineset er tatt med da dette området kan være aktuelt som landfeste for molo. Sjøarealet er uregulert.

Figur 1-1. Planområdet ift. gjeldende reguleringsplaner. Varslet planavgrensning vist med svart linje. Kartgrunnlag: kommunekart.com, bearbejdet av Norconsult.

Det er i planinitiativet skissert løsninger for utbygging av området. Det ønskes å legge til rette for kystnær, konsentrert bebyggelse. Deler av bebyggelsen vil bli bygd på fylling/molo.

Parkering tenkes primært løst på egen tomt, men det tenkes også etablert en felles parkeringsplass for rekkehusene, gjester og eventuelle andre brukere av småbåthavna.

N:\5207510\BIM\Arkitektur\Modell\5207510 Solvika Hovedff.pln - A4 - tobbom - 10.00 - 25. mars 2022

5207510 - A-91-01 - SOLVIKA - Illustrasjon eksist. terreng iff. ny bebyggelse - Fra sørvest - 2022-03-25 - -

Norconsult
ARKITEKTUR - STED

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som fremgår nedenfor.
 Opphavsretten tilhører Norconsult AS. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver,
 og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

N:\5207510\BIM\Arkitektur\Modell\5207510 Solvika Hovedff.pln - A4 - tobbom - 10.00 - 25. mars 2022

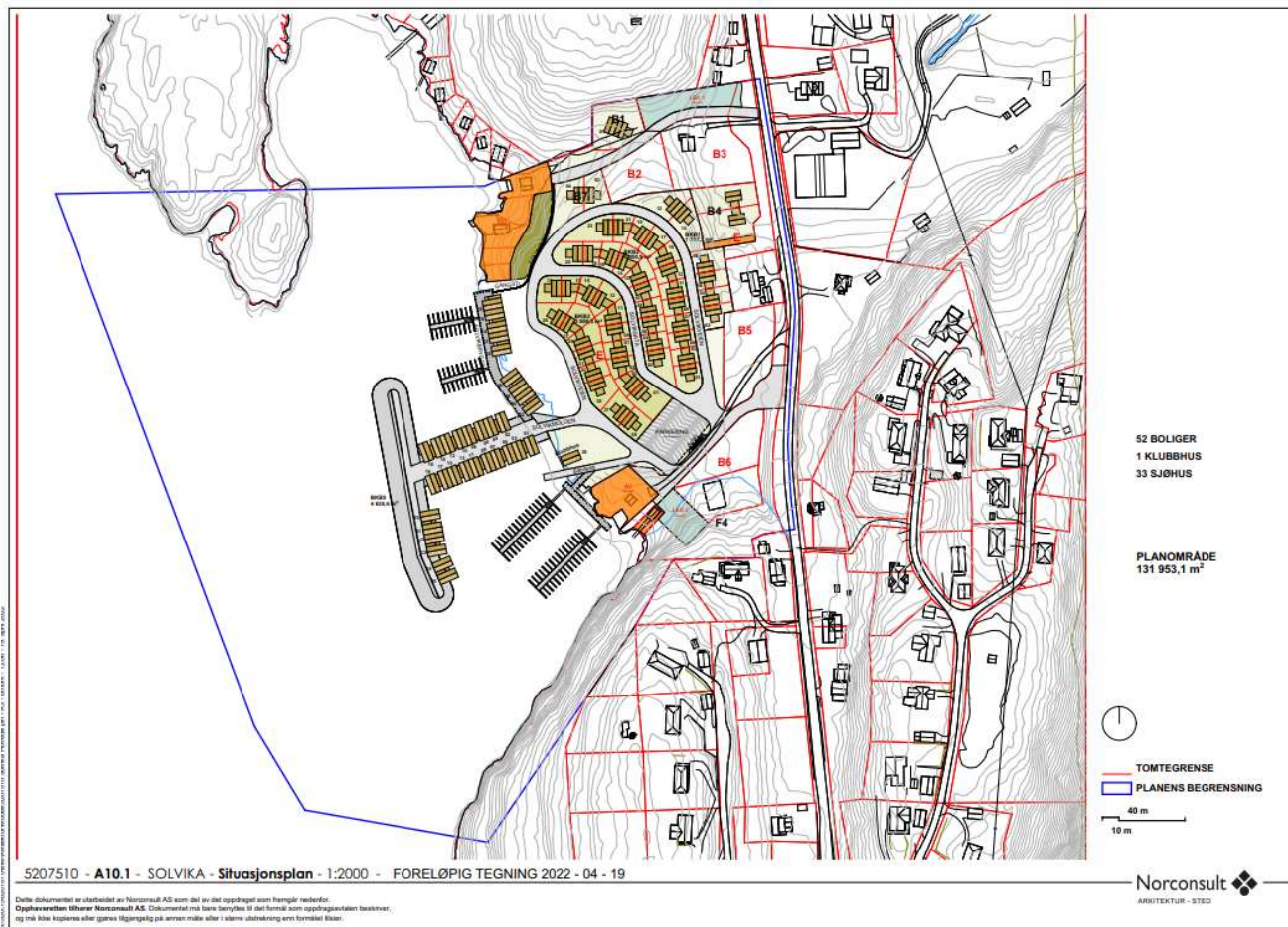

5207510 - A-91-02 - SOLVIKA - Illustrasjon nytt terreng iff. ny bebyggelse - Fra sørvest - 2022-03-25 - -

Norconsult
ARKITEKTUR - STED

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som fremgår nedenfor.
 Opphavsretten tilhører Norconsult AS. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver,
 og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

Figur 1-2: Illustrasjoner av ny bebyggelse i forhold til eksisterende og nytt terreng. Sett fra vest (begge figurene).
Utarbeidet av Norconsult.

Figur 1-3. Situasjonsplan. Foreløpig tegning 2022-04-19. Utarbeidet av Norconsult. Kilde: Planinitiativ datert 2021-05-04

1.3 Krav om konsekvensutredning

Det er i referatet fra oppstartsmøtet den 4. mai 2021 gitt at det skal utføres en egen KU for Fagtema naturmangfold.

X, KU	Natur- og ressursgrunnlag, naturmangfoldloven	Skal vurderes jf. naturmangfoldloven. Registrert arter av forvaltningsinteresse i planområde. Se hva som ligger av utredning fra tidligere planprosess.
-------	---	--

1.4 Tidligere undersøkelser

I forbindelse med foreliggende reguleringsplan, er det ikke vist til tidligere undersøkelser vedr fagtema Naturmangfold.

2 Metode og datagrunnlag

2.1 Metode for utredning av ikke-prissatte temaer

Konsekvensutredningen av ikke-prissatte temaer gjennomføres i henhold til metoden i Statens vegvesens håndbok om konsekvensanalyser (Håndbok V712, 2018). Tre begreper står sentralt i denne analysen:

- ❖ **Verdi:** Med verdi menes en vurdering av hvor stor betydning et område har for et fagtema.
- ❖ **Påvirkning:** Med påvirkning menes en vurdering av hvordan det samme området påvirkes som følge av et definert tiltak.
- ❖ **Konsekvens:** Konsekvens fremkommer ved sammenstilling av verdi og påvirkning i henhold til matrisen vist i kapittel 2.4.3.

Viktig grunnlagsmateriale for vurdering av verdi finnes bl.a. i følgende publikasjoner:

- ❖ Direktoratet for Naturforvaltning 2007. Kartlegging av naturtyper. Verdisetting av biologisk mangfold. DN-Håndbok 13 2. utgave 2006 (oppdatert 2007)
- ❖ Norsk rødliste for naturtyper 2018. Artsdatabanken, Trondheim.
- ❖ Norsk rødliste for arter 2015. Artsdatabanken, Norge.
- ❖ Miljødirektoratet. Kartleggingsinstruks. Kartlegging av naturtyper. Kartleggingsveileder Terrestrisk.

2.2 Referansealternativ og utredningsområde

Påvirkning og konsekvenser av tiltaket vurderes i forhold til et referansealternativ.

Konsekvensutredningen omfatter de områder som blir direkte berørt av tiltaket – Planområdet (kap 1.2.) og tilgrensende arealer i en sone der man kan forvente at tiltaket vil påvirke naturmangfold (influensområdet).

Planområdet og Influensområdet utgjør **utredningsområdet**. I denne utredningen omfatter utredningsområdet nåværende situasjon med spesiell vekt på situasjonen i det avgrensede planområdet (fig 1-1) og i nærliggende områder.

I denne sammenheng er verneområdene rett nord for Inn dyr av stor interesse. Disse verneområdene utgjør referansealternativet.

2.3 Metode for utredning av fagtema naturmangfold

2.3.1 Definisjoner

Biologisk mangfold er definert som variasjonen hos levende organismer av alt opphav, herunder bl.a. terrestriske, marine eller andre akvatiske økosystemer og de økologiske komplekser som de er en del av. Dette omfatter mangfold innenfor arter, på artsnivå og på økosystemnivå. (Riksrevisjonen, artikkel 2). Direktoratet for naturforvaltning. Håndbok 13 – 2. utgave 2006 – oppdatert 2007 side 1-5.

Naturtyper er definert i naturmangfoldloven §3 bokstav j som: «ensartet type natur som omfatter alle levende organismer og de miljøfaktorene som virker der, eller spesielle typer naturforekomster som dammer, åkerholmer eller lignende, samt spesielle typer geologiske forekomster».

2.4 Datainnsamling

Registrering

Eksisterende kunnskap om utredningsområdet er innhentet fra Naturbase, Artsdatabanken, Artsobservasjoner og andre åpne kilder. Det er innhentet kunnskap fra Salten Naturlag. Det er utført befaringsdato i forbindelse med utarbeidelse av denne rapporten den 9. september 2021. Befaringsdato i september regnes som noe sent i forhold til enkelte arter.

Områdene under Asphaugen ned mot sjøen er svært bratt og ble ikke befart. Det planlegges ikke tiltak i denne del av planområdet. Utredningsområdet ble befart i to runder for å fange opp mest mulig informasjon. I referansealternativet ble det gjennomført en befaringsdato fra Innedyr via Myra og opp mot Langholmen.

Innhentet kunnskap anses tilstrekkelig i forhold til de anbefalingene som framkommer i rapporten.

Registreringskategoriene for naturmangfold er vist i tabell 1.

Kartlegging av naturmangfold knyttes til to nivåer:

- ❖ Landskapsnivå, registreringskategorien landskapsøkologiske funksjonsområder.
- ❖ Lokaltetsnivå inkludert enkeltforekomster er delt inn i fire registreringskategorier.

Tabell 2-1. Registreringskategorier for fagtema naturmangfold. Kilde: Statens vegvesen. Håndbok V712.

Kategorier	Forklaring
Landskapsøkologiske funksjonsområder	Viktige arealer for naturmangfold, bundet sammen av områder med naturkvaliteter som legger til rette for vandring/spredning (økologisk flyt) mellom disse. Landskapsøkologiske funksjonsområder (se Figur 6-16) bidrar til bevaring av levedyktige bestander av arter gjennom flyt av gener/individer mellom leveområder. Landskapsøkologiske funksjonsområder faller inn under definisjonen av «grønn infrastruktur», jmfør Stortingsmelding 14 (2015-16).
Vernet natur	Verneområder etter naturmangfoldloven. Prioriterte arter og deres økologiske funksjonsområder.
Viktige naturtyper	Viktige naturtyper på land, i ferskvann og marint, jmfør håndbøker fra Miljødirektoratet om kartlegging av naturtyper og marine typer (håndbok 13 og 19). Utvalgte naturtyper. Naturtyper av nasjonal forvaltningsinteresse, se forklaring i tekst.
Økologiske funksjonsområder for arter	Områder som oppfyller en økologisk funksjon for en art. Omfatter områder i ferskvann, brakkevann, kystvann og på land. Omfatter arealer med viktige økologiske funksjoner som ikke fanges opp av naturtypenivået. Funksjonsområder kan variere mye i utstrekning, og inkluderer også mindre områder i form av forekomster av arter med spesielle miljøkrav. Funksjonsområder kan omfatte flere arter som opptre sammen på samme ressurs. Eksempler på økologiske funksjonsområder er gitt i Tabell 6-21.
Geosteder	Et avgrenset område som representerer en del av vår geologiske arv.

Sett i forhold til fagtema biologisk mangfold, vurderes datatilfanget fra dette området som tilfredsstillende i hht Lov om Naturmangfold §8.

2.4.1 Vurdering av verdi

I verddivurderingen benyttes en fem-trinns skala fra ubetydelig til svært stor. I figuren nedenfor er denne skalaen vist med et eksempel på verddivurdering (middels-noe verdi). Verddivurderingene er foretatt i henhold til de fagspesifikke kriteriene i håndbok V712 (tabell 2).

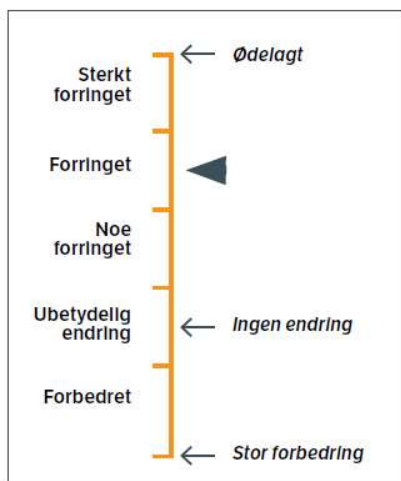
Figur 2-1. Skala for vurdering av verdi. Eksempel på angivelse av middels-noe verdi. Kilde; Statens vegvesen. Håndbok V712.

Tabell 2-2. Verdikriterier for fagtema naturmangfold. Kilde; Statens vegvesen. Håndbok V712.

Tabellen er vist i vedlegg 1 for bedre lesbarhet.

2.4.2 Vurdering av påvirkning

Påvirkning vurderer tiltakets påvirkning av områdets nåværende verdi. Skalaen for påvirkning er glidende og går fra sterkt forringet til forbedret. I figuren nedenfor er dette vist med et eksempel på påvirkningsvurdering (forringet).

Figur 2-2. Skala for vurdering av påvirkning. Eksempel på angivelse av påvirkningsgrad; forringing. Kilde; Statens vegvesen. Håndbok V712.

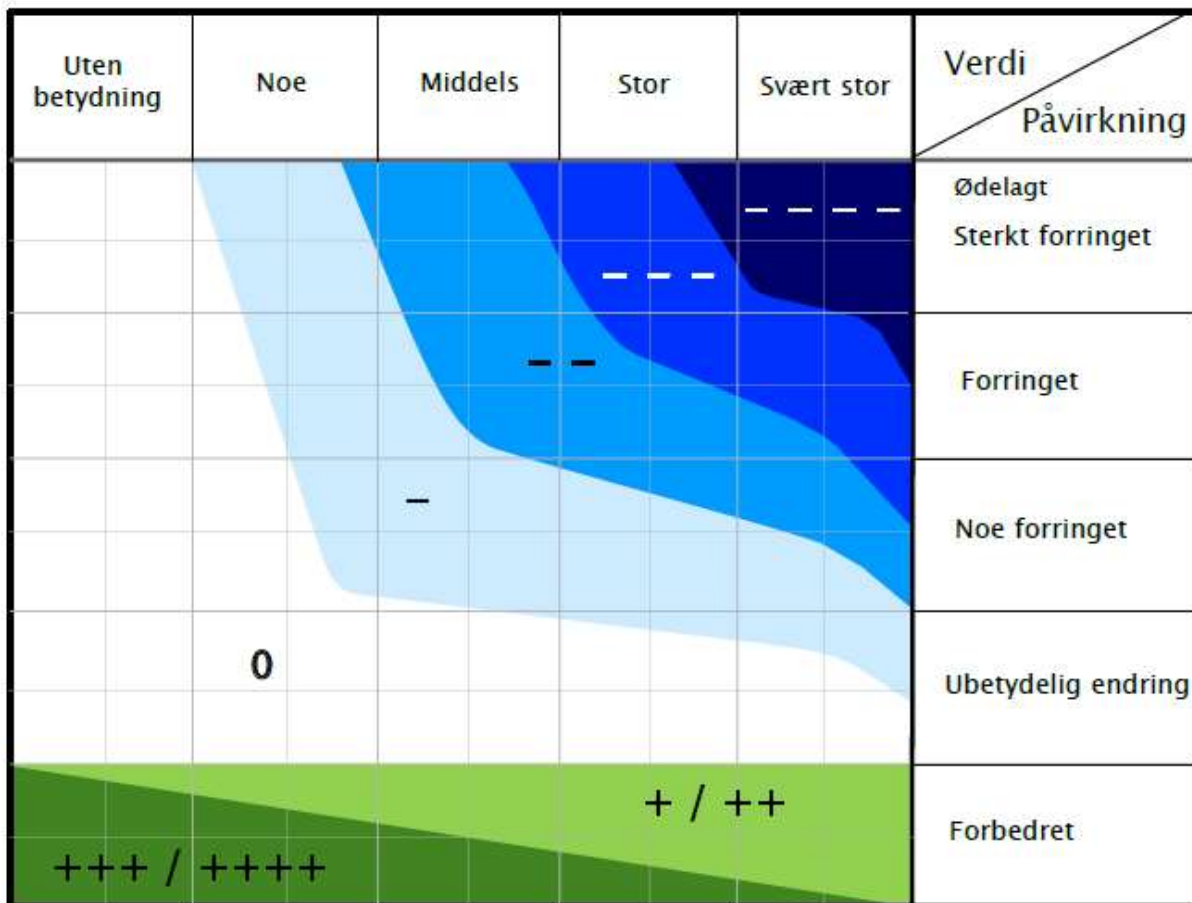
Vurdering av påvirkning er foretatt i henhold til veiledningen i håndbok V712 (tabell 3):

Tabell 2-3. Veiledning for vurdering av påvirkning. Kilde; Statens vegvesen. Håndbok V712.

Påvirkning	Økologiske og landskaps-økologiske funksjonsområder for arter	Viktige naturtyper og geosteder	Verneområder
Sterkt forringet	Splitter opp og/eller forringer arealer slik at funksjoner brytes. Blokkerer trekk/vandring hvor det ikke er alternativer.	Berører hele eller størstedelen (over 50 %). Berører mindre enn 50 % av areal, men den viktigste (mest verdifulle) delen ødelegges. Restareal mister sine økologiske kvaliteter og/eller funksjoner.	Påvirkning som forringer viktige økologiske funksjoner og er i strid med verneformålet.
Generelt: Varig forringelse av høy alvorlighetsgrad. Eventuelt med lang/svært lang restaureringstid (>25 år).			
Forringet	Splitter opp og/eller forringer arealer slik at funksjoner reduseres. Svekker trekk/vandringsmulighet, eventuelt blokkerer trekk/vandringsmulighet der alternativer finnes.	Berører 20–50 % av lokaliteten, men liten forringelse av restareal. Ikke forringelse av viktigste del av lokalitet.	Mindre påvirkning som berører liten/ubetydelig del og ikke er i strid med verneformålet.
Generelt: Varig forringelse av middels alvorlighetsgrad, eventuelt mer alvorlig miljøskade med middels restaureringstid (>10 år).			
Noe forringet	Splitter sammenhenger/reduserer funksjoner, men vesentlige funksjoner opprettholdes i stor grad. Mindre alvorlig svekking av trekk/vandringsmulighet og flere alternative trekk finnes.	Berører en mindre viktig del som samtidig utgjør mindre enn 20 % av lokaliteten. Liten forringelse av restareal.	Ubetydelig påvirkning. Ikke direkte arealinngrep.
Generelt: Varig forringelse av mindre alvorlig art, eventuelt mer alvorlig miljøskade med kort restaureringstid (1-10 år)			
Ubetydelig endring	Ingen eller uvesentlig virkning på kort eller lang sikt		
Forbedret	Gjenoppretter eller skaper nye trekk/vandringsmuligheter mellom leveområder/biotoper (også vassdrag). Viktige biologiske funksjoner styrkes.	Bedrer tilstanden ved at eksisterende inngrep tilbakestøres til opprinnelig natur. Gjør en geotop tilgjengelig for forskning og undervisning	Bedrer tilstanden ved at eksisterende inngrep tilbakestøres til opprinnelig natur.

2.4.3 Vurdering av konsekvens

Konsekvensen for tiltaket vurderes på en skala fra 4 minus til 4 pluss etter den matrisen i figuren nedenfor. I denne matrisen utgjør verdiskalaen x-aksen, og påvirkningsskalaen y-aksen.

Tabell 2-4. Konsekvensvifta. Konsekvensen for et delområde fremkommer ved å sammenstille verdien med påvirkningen som tiltaket vil medføre. Kilde; Statens vegvesen. Håndbok V712.

3 Beskrivelse av naturmangfold i utredningsområdet / planområdet og i referansealternativene

3.1 Områdebeskrivelse – utredningsområdet / planområdet

I utredningsområdet finner vi i hovedsak tre naturtyper:

- ❖ Kalkrike strandberg
- ❖ Lauvskog på kalkrik grunn
- ❖ Åpne kalkberg i skogsområder.

Planområdet ligger i sin helhet i den mellomboreale vegetasjonssonen.

3.1.1 Strandberg

Berggrunnen i området omkring Inndyr består av kalkspatmarmor. Dette er en berggrunn som ved forvitring gir et meget næringsrikt og nøytralt substrat som – sammen med tilgang på jevn fuktighet – gir et nærmest optimalt grunnlag for et høyt biologisk mangfold.

Figur 3-1. Strandberg med marmor og artsrik vegetasjon. Solvika. Foto 09.09.2021 M Selnes

Strandbergene under Solvikhaugen er eksponert mot sørvest – noe som gir gode lysforhold i tillegg til god næringstilgang fra berggrunnen. I sum gir dette spesielt gode forhold for en artsrik vegetasjon.

Her finner vi en velutviklet kalkkrevende vegetasjon med bl.a. Reinrose, Rødsildre, Gulsildre, Mjølbbær, Rundskolm, Gulflatbelg, Kattefot, Bakkesøte, Vill-lin, Rødfangre, Brudespore, Stortveblad, Bergstarr og Blåstarr.

Samme vegetasjonstype finnes også mellom naustene og bak naustene opp mot Vasshaugen – her i en noe mer fuktig utforming. Denne naturtypen virker tolerant inntil en viss grad av tråkkslitasje, og det var derfor ikke uventet å finne et høyt artsmangfold også på avgrensede flater mellom naustene.

Ut mot Skeineset finner vi den samme vegetasjonstypen på bergene omkring neset, men ikke i en så rik utforming som under Solvikhaugen.

Vegetasjonstypen i strandbergene faller inn under følgende typer i NiN (Natur i Norge 2020):

- ❖ T6-C-2 kalkrik bergknaus i bølgesprutsonen. I følge norsk rødliste for naturtyper (2018) har denne naturtypen karakter LC – livskraftig. Dette er i tillegg en relativt vanlig naturtype i Salten-området.
- ❖ T2-C-8 Åpen sterkt kalkrik grunnlendt lavmark (mellom skogen og bølgesprutsonen). I følge norsk rødliste for naturtyper (2018) har denne naturtypen ingen rødlistestatus i mellomboreal sone.

Over strandbergene går vegetasjonen over i en beitepreget, vindekspont engtype dominert av Marikåpe, Mjøddurt, Skogstorkenebb, Blåknapp, Tepperot og sølvbunke. Spredt busk- og trebesetning av einer, bjørk og rogn tyder på at området er inne i et gjengroingsforløp.

Under befaringen den 9. september ble det observert en havørn over Asphaugen.

Figur 3-2. Toppflaten av Skeineset. Beitepreget eng. Foto 09.09.2021. M Selnes.

3.1.2 Ospeskog. Lauvskog på kalkrik grunn.

Vestsiden av Solvikhaugen preges av en ospeskog. Trærne i ospeskogen synes å være av omtrent samme alder noe som igjen forsterker inntrykket av at Solvikhaugen er en gjenvokst tidligere tilnærmet åpen beitemark. I denne ospeskogen finner vi innslag av selje, bjørk, rogn og noe innplantet gran.

Denne ospeskogen står i sin helhet på kalkberg. Jordsmonnet varierer i tykkelse noe som i store deler av skogen gir mindre arts mangfold enn forventet. Feltsjiktet domineres av blokkebær med innslag av urter som maiblom og vintergrønn. Typiske grasarter er sølvbunke, smyle, hengeaks og blåtopp i litt fuktigere områder. I mindre partier med åpent kalkberg finner vi et større arts mangfold med innslag av orkideer som stortveblad, breiflange, rødflangre, skogmarihand og brudespore. Her finnes også innslag av grasarter som blåstarr, fingerstarr, bergstarr, kornstarr og hengeaks.

Under befaringen ble det observert 5-10 gråtrost som beitet på rogn og 2-4 kjøttmeis.

Denne skogstypen oppfattes som relativt ung, og kommer derved ikke inn under naturtypen «Gammel lågurtospeskog». Denne skogstypen karakteriseres som en NiN-type T4 C-12 Lyng- kalklågurtskog. Skogen er preget av tidligere beite.

I hht Norsk rødliste for naturtyper (2018) har denne naturtypen karakter LC – livskraftig.

Figur 3-3. Ospeskog på vestsiden av Solvikhaugen. Foto 09.09.2021. M Selnes

På østsiden av haugen – ned mot fylkesvegen – står skogen i et brattere terreng med skrenter og stedvis åpent berg. Her er trebesetningen mer blandet med Selje, gråor, rogn, bjørk og osp. Skoen har et mer fuktig preg enn på vestsiden av haugen. Skogbunnen er i hovedsak dekket av mose, bregner og urter men med et relativt glissent feltsjikt. Her inngår tyrihjelms, mjørdurt, sisselrot, taggbregne, sisselrot, grønneburkne, sauetelg, sølvbunke, hengeaks og fingerstarr.

Også denne naturtypen kan karakteriseres som NiN-type T4 C-12 Lyng- kalklågurtskog. Skogen er preget av tidligere beite. I hht Norsk rødliste for naturtyper (2018) har denne naturtypen karakter LC – livskraftig.

Figur 3-4. Skog på østsiden av Solvikhaugen. Foto 09.09.2021. M Selnes

3.1.3 Åpne kalkberg i skogsområder.

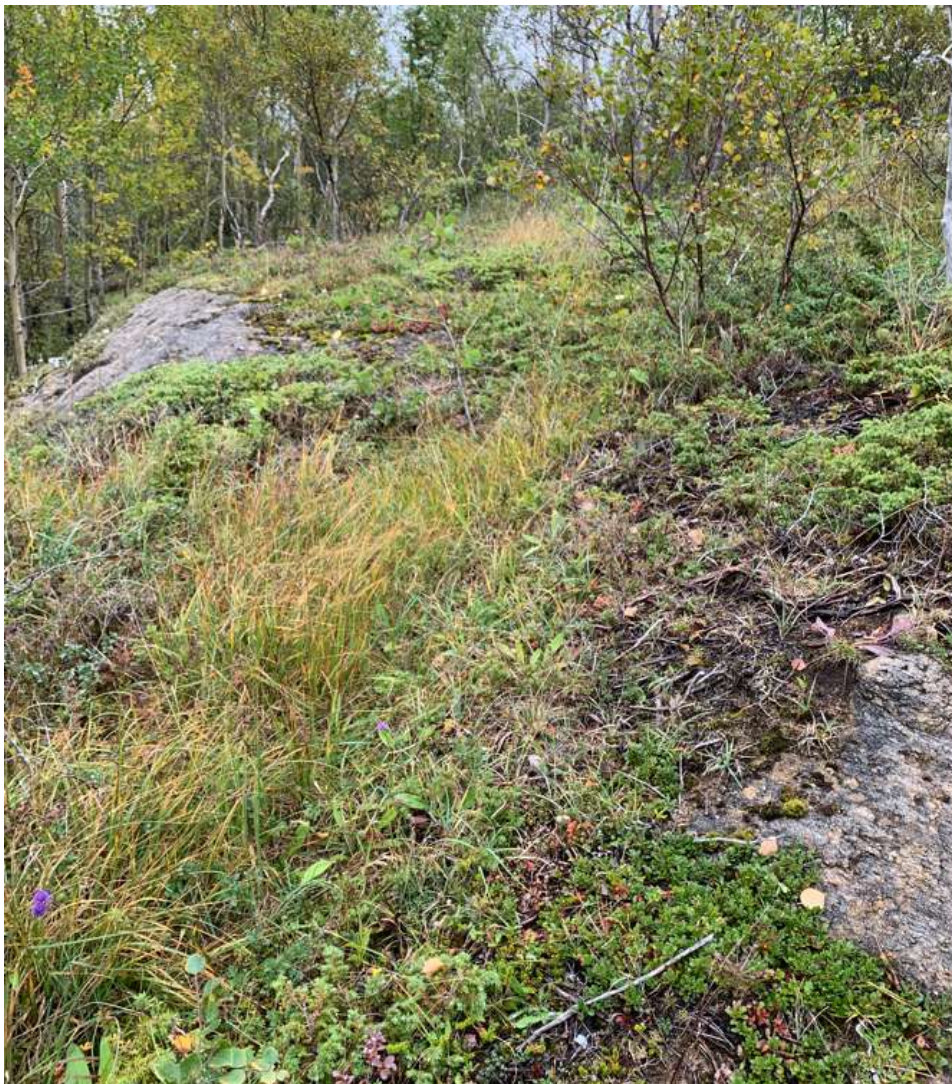
Opp mot toppen av Solvikhaugen er det et åpent parti med buskvegetasjon og åpne bergflater i skogbunnen. På Nordsida av Solvikhaugen kommer det fram at dette åpne partiet er ryddet for skog – sannsynligvis av samme type som ospeskogen foran. De ryddede områdene og området for øvrig er preget av gjengroing av krattskog (osp, rogn, selje og noe eier).

Denne naturtypen har mange likhetstrekk med den øvre delen av strandbergene (3.1.1. foran) og er av samme naturtype som disse - T2-C-8 Åpen sterkt kalkrik grunnlendt lavmark (mellom skogen og bølgesprutsone). I følge norsk rødliste for naturtyper (2018) har denne naturtypen ingen rødlistestatus i mellomboreal sone.

I denne naturtypen er det her oppe på Solvikhaugen funnet rødlistede orkideer;

- ❖ Flueblom
- ❖ Kvitkurle.

Vi viser her til kapittel 3.5.

Figur 3-5. Åpen sterkt kalkrik grunnlendt lavmark nær toppen av Solvikhaugen. Foto 09.09.2021 M Selnes

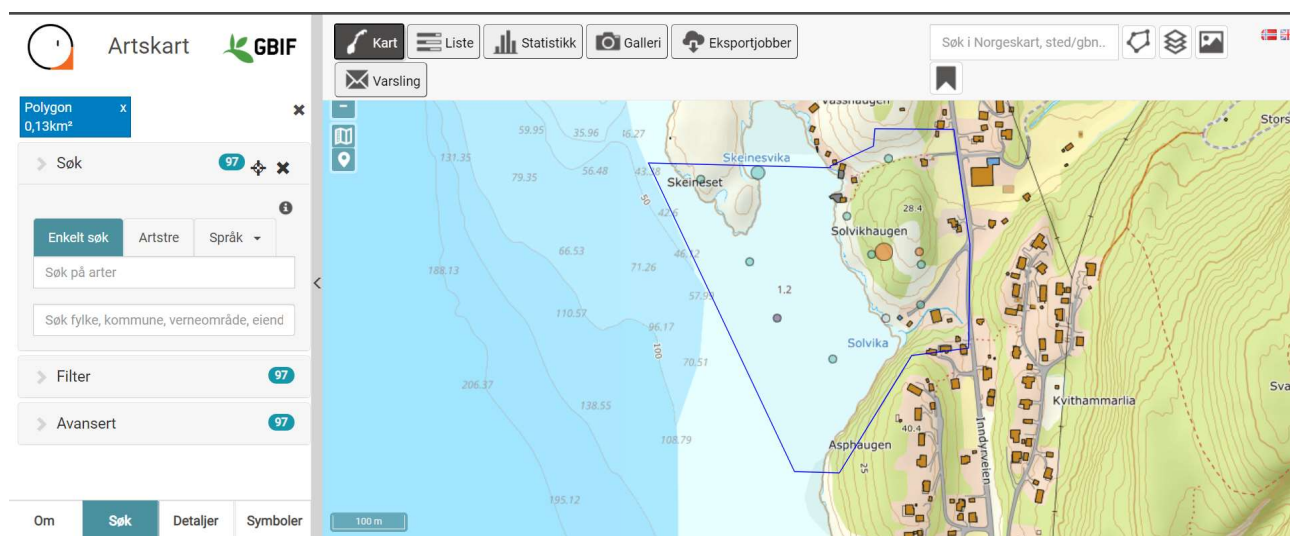
3.1.4 Andre naturtyper – marine.

Det er i Miljødirektoratets database Miljøstatus ikke registrert marine naturtyper. Planområdet eller i tilknytning til dette. Det er heller ikke registrert områder med Marint biologisk mangfold i Fiskeridirektoratets database Yggdrasil.

3.2 Registreringer i området. Arter

3.2.1 Artsdatabanken

For å kunne få en oversikt over antall registrerte arter i et område, kan man i databasen Artsdatabanken velge ut et polygon. Man vil da få opp en liste over foreliggende registreringer innen dette polygonet. I figur (under) er det tatt ut et polygon som dekker planområdet.

Figur 3-6. Polygon som dekker planområdet. Kilde: Artsdatabanken.no

Innen polygonet er det gjort 98 registreringer innen databasen Artsoberservasjoner.no. Av disse 98 registreringene har 3 registreringer rødlistestatus NT og 3 registreringer rødlistestatus VU. Øvrige registreringer har status LC – bortsett fra enkelte fremmedarter.

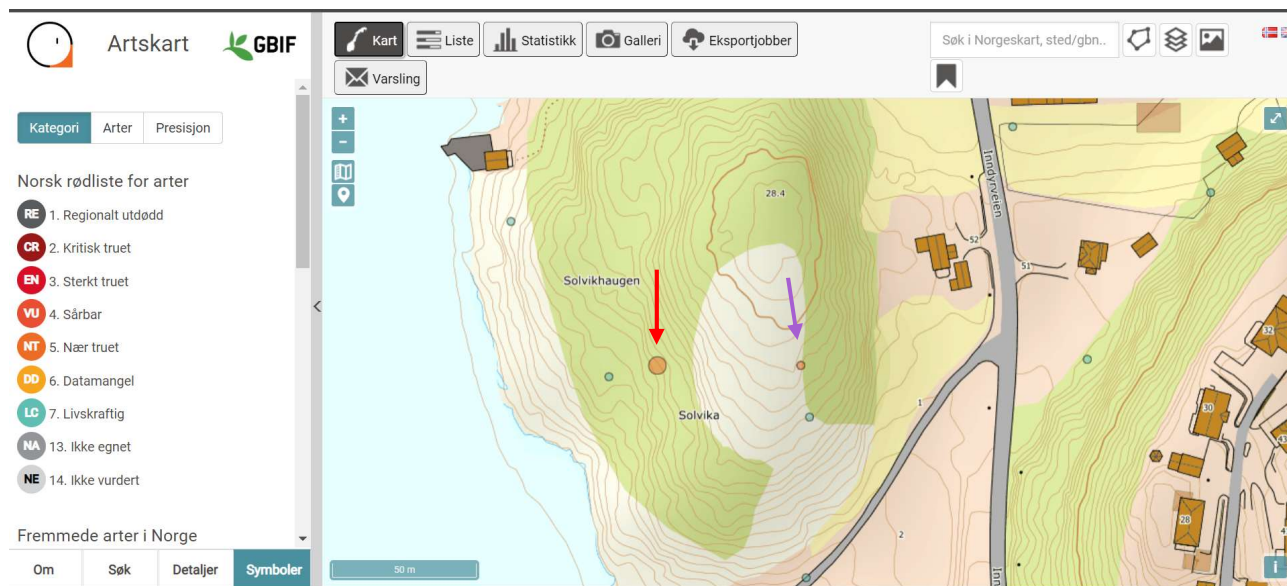
Registreringer med rødlistestatus VU (Sårbar) er:

- ❖ Kvitkurle *Pseudorchis albida*.
- ❖ Flueblom *Ophrys insectifera*
- ❖ Marianøkleblom *Primula veris*

Registreringene av kvitkurle og flueblom er mer nøyaktig angitt på kartutsnittet under:

Registreringer med rødlistestatus NT (Nær truet) er:

- ❖ Fjelløkleblom *Primula scandinavica*
- ❖ Blåstarr *Carex flacca*

Figur 3-7. Kvitkurle til venstre. Flueblomst til høyre.

Koordinatene til lokaliteten for Flueblomst er angitt. Lokaliteten for Kvitkurle er ikke nøyaktig angitt, men er referert til en referanseliste som dekker to femkilometersruter. Observasjonen ble gjort i 1992. Det kan derved være usikkert om denne angivelsen er representativ for lokaliteten på Solvikhaugen. Lokaliteten på Solvikhaugen ligger i skog – dels krattbevokst. Dette er et utypisk voksested for Kvitkurle som vanligvis krever åpne, litt kulturbetingede sletter. Under befaringen den 09.09.2021 ble observasjonen ikke gjenfunnet, men dette kan skyldes årstiden. Lokaliteten ligger i et gjenvoksningsområde, og det er sannsynlig at en observasjon gjort i 1992 kan ha gått tapt grunnet gjengroing av lokaliteten.

Observasjonen av Flueblom ved en åpen bergflate nær toppen av Solvikhaugen i 2019 er belagt med foto og derved bekreftet. Flueblom ble heller ikke gjenfunnet under befaringen den 09.09.2021, men dette kan skyldes årstiden og at flueblomst er en vanskelig art å observere – spesielt sent på året. Også på denne lokaliteten er det markant gjengroing. Flueblom er også en art som krever åpne flater og en fortsatt gjengroing kan innebære at også denne lokaliteten går tapt.

3.2.2 Miljøstatus

I Miljødirektoratets database Miljøstatus.no er det angitt følgende arter av interesse i/nær planområdet.

- ❖ Tuesildre, Skeineset
- ❖ Flueblom (Solvikhaugen)
- ❖ Åkerrikse (nord for Vasshaugen)
- ❖ Gråsisik (nordøst for gartneriet).

Vi viser til kap 3.6.

Det er også angitt at hele området inngår i forvaltningsområde for Gaupe. Dette forvaltningsområdet omfatter alt fastland i Nordland.

3.2.3 *Salten Naturlag*

Salten Naturlag har i epost vist til forekomsten av flueblom både på Solvikhaugen og langs kalkbergene fra Solvika og videre på bergene bak naustrekka mot Skeinesvika.

Naturlaget viser videre til at det er vanlig å observere Oter i Solvika og i Skeinesvika, og at den i mange år har ynglet under det innerste naustet. I Solvika hekker Teist og Tjeld.

Under befaringen i området den 09. september ble det påvist et potensielt voksested for flueblom bak naustrekka opp mot Vasshaugen. Dette området ligger utenfor planområdet. Det er ikke usannsynlig at denne planten vokser også andre steder i området.

Observasjonen av Oter er også sannsynlig. Oter er ikke uvanlig i Saltenområdet, og det er ikke uvanlig at den yngler i/under naust. Oter har rødlistestatus (VU-Sårbar) i artsdatabanken. Observasjonen av ynglestedet er utenfor – men nær – planområdet.

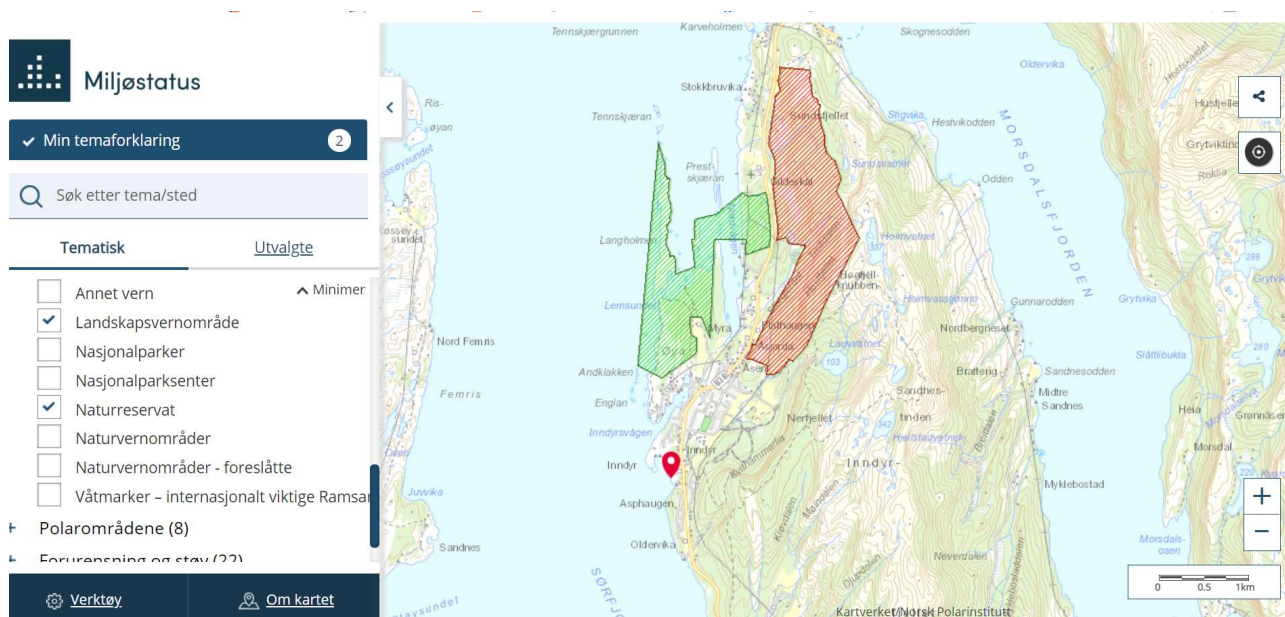
Observasjonen av Teist og Tjeld er også sannsynlig. Dette er lett kjennelige arter. Det er sannsynlig at Tjeld også hekker i området. Det er imidlertid mindre sannsynlig at Teist heller i området. Teist hekker gjerne i kolonier og i habitater som ikke ble observert under befaringen. Teist har rødlistestatus (VU-Sårbar) på fastlandet i Norge, mens den har status (LC-Livskraftig) på Svalbard. Tjeld har status (LC-Livskraftig) i Norsk Rødliste.

3.3 Registreringer i området – Verneområder. Referansealternativet.

Rett nord for Inndyr er det to større verneområder; ett landskapsvernområde / plantefredningsområde og ett naturreservat. Begge disse områdene ligger på de samme geologiske forekomstene som vent i kapittel 3.1. og har derved tilsvarende grunnlag for biologisk mangfold som Solvikhaugen.

Verneområdene er godt beskrevet i databasen Miljøstatus.

De ble den 9. september gjennomført en kort befaring i landskapsvernområdet opp til Langholmen.

Figur 3-8. Verneområder nord for Inndyr. Øya/Langholmen landskapsvernområde (grønn skravur) og Åsen/Kjeldalen Naturreservat (rød skravur). Solvikhaugen er markert i kartet. Kilde: Miljødirektoratet – Miljøstatus.

3.3.1 Øya/Langholmen landskapsvernområde og plantefredningsområde

Øya-Langholmen landskapsvernområde ligger nord for Inndyr i Gildeskål kommune. Landskapsvernområdet omfatter Øya og deler av Myra, nærmest Inndyr. Nord for Øya ligger det smale Lemsundet. På andre siden av Lemsundet er Langholmen som er en lang smal kalkrygg. Verneområdet omfatter også et område på østsiden av Nordvågen, rett sør for Gildeskål kirkested. Berggrunnen er kalkspatmarmor.

Formålet med vernet er å ta vare på et område med en meget interessant kalkvegetasjon, stort artsantall, velutviklede plantesamfunn og forekomst av mange sjeldne og rødlista planter. Strandvegetasjonen, vurdert sammen med de kalkrike tørrbakkene, kalkskogene og rikmyrene, gir området stor botanisk verdi som kystlokaltitet.

Området har en svært variert strandvegetasjon. Det er flere strandenger med klare, fine soneringer, særlig gjelder dette strandenga på Langholmen, rett nord for Lemsundet. Strandengene har stort artsutvalg og er representative for landhevings-strandeng. Det er også store områder med interessant kalkvegetasjon, både strandberg, kalktørrbakker, rikmyr og kalkskog. Vegetasjonen på strandbergene er svært rik med forekomst av mange orkideer, det er blant annet svært store forekomster av den rødlista orkideen flueblom.

Vi viser for øvrig til faktaark for landskapsvernområdet:

<https://faktaark.naturbase.no/?id=VV00000304>

Faktaarket er tatt inn i vedlegg 7.2.

Figur 3-9. Langholmen. Svært rike strandenger med rike strandberg i Øya/Langholmen landskapsvernområde. Foto 09.09.2021 M Selnes

3.3.2 Åsen – Kjeldalen naturreservat

Åsen-Kjeldalen naturreservat ligger nordøst for Inndyr sentrum. I den sørlige delen av reservatet er landskapet kupert med koller, små stup, blokkmark og noen myrparti. Videre nordover mot Kjeldalen er store deler av området vestvendt sva med nedenforliggende rasmark. Kjeldalen avsluttes i den trange Gildeskålkjelen med loddrett elfefall ned i en slukt. Mot nordvest omfatter området de sørvestlige delene av Sundsfjellet og myrene nedenfor. Berggrunnen i området har mye kalk, noe som gir grunnlag for en meget rik flora.

Formålet med vernet er å bevare et spesielt rikt naturområde med sitt biologiske mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser. Området har en egenart i form av kalkberg, tørrbakker og kalksjø med en generelt rik flora, herunder sjeldne og svært kravfulle plantearter. Området har og forekomst av hassel. Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor naturreservatet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Naturreservatet er variert og omfatter et mangfoldig landskap med forekomst av flere interessante element. På Åsen og Baklia i den sørlige delen av reservatet vokser det rundt 20 hasselbusker. Dette utgjør den eneste kjente forekomsten av hassel mellom Rødøy og Steigen. Her vokser også arter som rødflangre, breiflangre og bustnype. Denne delen av reservatet var tidligere et åpent og kulturpåvirket område. I dag

preges landskapet av gjengroing med oppslag av einer og bjørkekrautt. I Storgjerdlia er det lågurt- og høgstaudebjørkeskog med rikelig forekomst av marisko og kalktelg. I den trange Kjeldalen går skogen over i glissent krautt og ustabil skredmark, mest av sand. Her vokser en hel del flueblom og andre svært kravfulle planter som rosekarse og kalktelg.

Vi viser for øvrig til faktaark for naturreservatet:

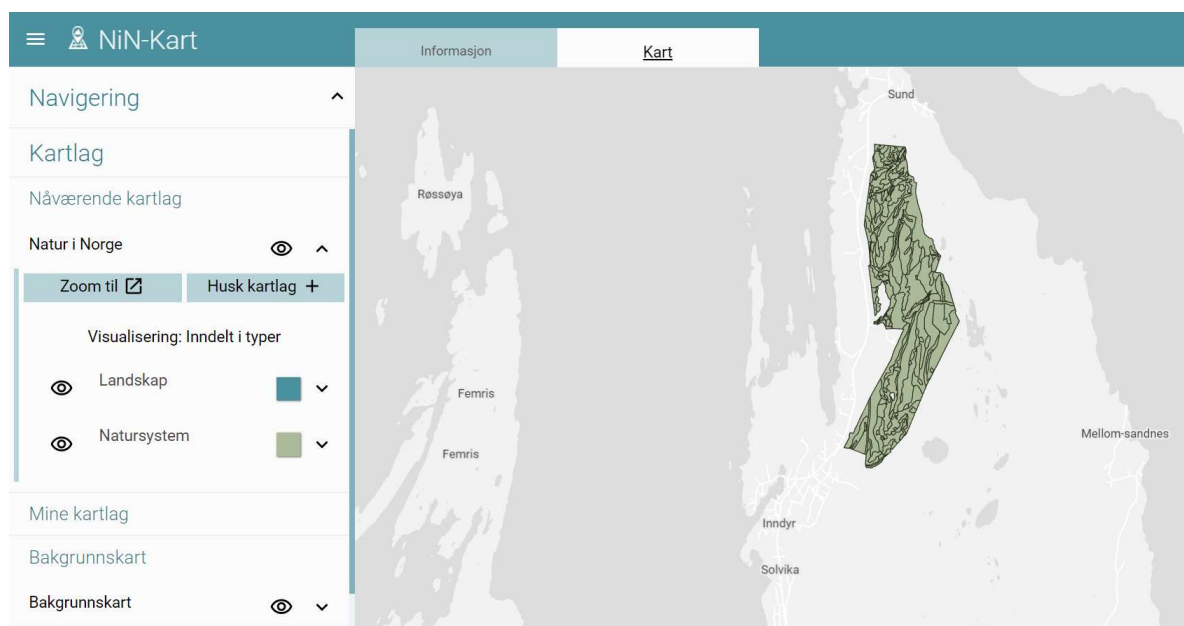
<https://faktaark.naturbase.no/?id=VV00000192>

Faktaarket er tatt inn som vedlegg.

3.3.3 NiN (Natur i Norge)

Det er registrert naturtyper i et område nordøst for Inndyr. Dette området er kartlagt som en del av NiN- (Natur i Norge) kartleggingen.

Dette området dekkes dels av Åsen-Kjeldalen naturreservat.

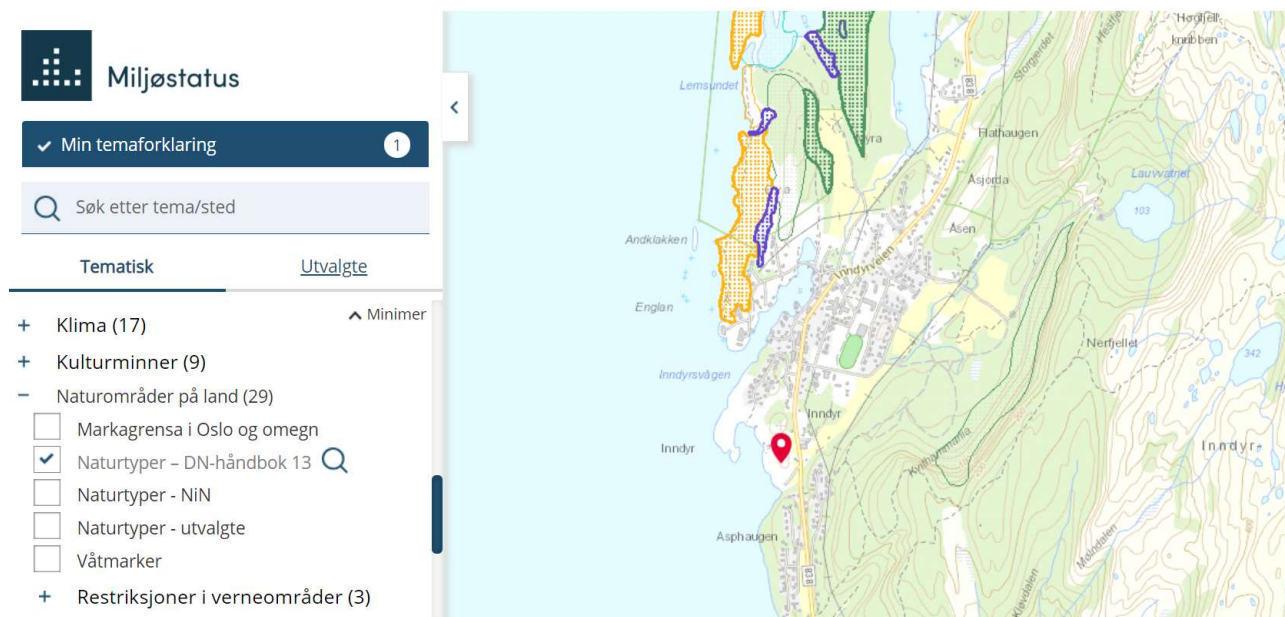
Figur 3-10. NiN-kartlagt område nordøst for Inndyr. Kilde: Artsdatabanken.

Følgende natursystem er angitt;

- Kupert ås- og fjellandskap under skoggrensa
- Skjermet indre - slakt til småkupert - kystslettelandskap med tett bebyggelse.

3.3.4 DN-Håndbok 13

Det er flere områder nord for Inndyr som er kartlagt etter metoden i DN-Håndbok 13. Disse områdene dekkes dels av Øya/Langholmen landskapsvernområde.

Figur 3-11. Registrerte naturtyper omkring Inndyr i Gildeskål etter DN-Håndbok 13. Solvikhaugen er markert. Kilde: Miljødirektoratet – Miljøstatus.

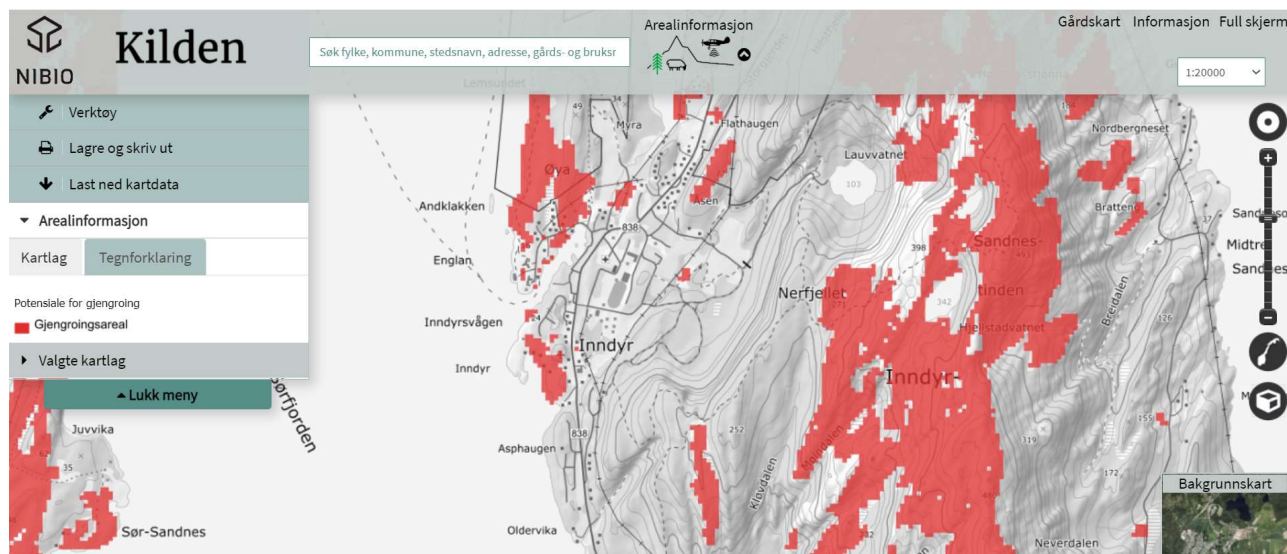
Lokalitet	Naturtype	Status
Kvithammarlia (øst for Inndyr)	Artsrik Høgstaudebjørkeskog	Viktig
Andklakken / Lemsundhaugen (Gul skravur)	Grunnlendt kalkberg utenfor Oslofeltet	Svært viktig. Dels innenfor landskapsvernområdet
Øya N (violett skravur)	Lågurtkalkskog	Viktig. Dels innenfor landskapsvernområdet
Øya (violett skravur)	Rik skog og krattbevokst myr	Svært viktig. Dels innenfor landskapsvernområdet

3.4 Igjengroingsproblematikk

Igjengroing av areal er et omfattende utmarksproblem både i forhold til artsmangfold og verneområder, men også i forhold til opprettholdelse av kulturlandskap og beiteareal for landbruket og åpne, attraktive friluftsområder.

Igjengroing skyldes flere forhold, men er i hovedsak et resultat av endringer i landbruket med redusert bruk av utmarksbeite, utmarksslått og uttal av lauvskog. Klimaendringer med økt temperatur er en sterkt medvirkende årsak.

Vi ser av kartet under at igjengroing er registrert i planområdet og i referanseområdene nord for Inndyr. Vi viser også til faktaarkene for verneområdene gjengitt i vedlegg 7.2. og 7.3.

Figur 3-12. Igjengroingsareal i områdene omkring Inndyr. Kilde; Nibio

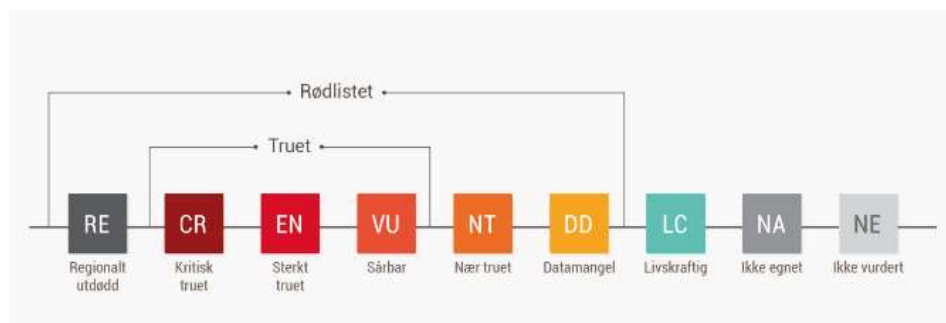
Igjengroing innebærer at lyskrevende arter og arter som krever en viss kulturpåvirkning over tid vil dø ut i området. Dette gjelder spesielt i dette området orkideer som kvitkurle og dels flueblom.

3.5 Rødlistede naturtyper og arter i undersøkelsesområdet

Undersøkelsesområdet er planområdet og nærliggende områder.

Norsk rødliste for arter (2021 kategoriserer arter i Norge etter en skala som løper fra Regionalt utdødd (RE) til Nær Truet (NT). Norsk rødliste for naturtyper (2018) karakteriserer naturtyper etter en tilsvarende skala.

Arter eller naturtyper som er karakterisert som LC-Livskraftig / Intakt er vurdert i forhold til rødlista, men er ikke rødlistet. Arter/naturtyper karakterisert som LC faller derved utenfor rødlista.

Figur 3-13. Karakterisering av arter og naturtyper i norsk rødliste for arter og naturtyper. Kilde; Artsdatabanken.

3.5.1 Naturtyper vurdert i forhold til norsk Rødliste (2018)

Registrerte naturtyper i området (kap 3.1.)

Naturtype	Rødlitestatus
T2-C-8 Åpen sterkt kalkrik grunnlendt lavmark	LC - Intakt
T6-C-2 kalkrik bergknaus i bølgesprutsonen.	LC - Intakt
T4-C-12 Lyng-kalklågurtskog	LC - Intakt

Naturtypene i området har derved alle karakter LC-Intakt og faller utenfor rødlista.

3.5.2 Arter vurdert i forhold til Norsk Rødliste (2021)

Registrerte arter i området (kap 3.2.)

Art	Rødlitestatus
Kvitkurle <i>Pseudorchis albida</i>	VU – Sårbar
Flueblom <i>Ophrys insectifera</i>	VU - Sårbar
Marianøkleblom	VU-Sårbar
Fjellnøkleblom	NT-Nær truet
Blåstarr	NT-Nær truet
Tuesildre	LC - Livskraftig
Åkerrikse	CR – Kritisk truet
Gråsisik	LC – Livskraftig
Havørn	LC - Livskraftig

Forekomstene av Kvitkurle og Flueblom er kommentert under kap 3.2.1.

Arten Åkerrikse er knyttet til dyrket mark og landbruk. Arten er i sterk tilbakegang grunnet endringer i landbruket. Det er i planområdet ikke registrert typiske lokaliteter for denne arten.

Det er i tillegg til disse artene referert til observasjoner gjort av bl.a. Salten Naturlag. Dette er referert i kap 3.2.3.

4 Verdivurdering

Metoden for verdivurdering er vist i kap 2 – spesielt kap 2.4.1.

4.1 Verdivurdering av utredningsområdet

Utredningsområdet er planområdet (fig 1-1-) og tilknyttede arealer.

I utgangspunktet er dette et areal med høyt biologisk mangfold og derved høy verdi. Dette gjelder spesielt strandbergene ned mot sjøen. Spesielt skogsområdet men også strandområdet er i en gjengroingsfase – dette trekker noe ned.

Ut fra kriteriene for verdisetting (tabell 2-2-, vedlegg 7.1.) vurderer vi at området som helhet har **stor verdi**.

Uten betydning	Noe	Middels	Stor	Svært stor
			▲	

4.2 Verdivurdering av referansealternativet – verneområdene nord for Inndyr

Referansealternativet er verneområdene nord og øst for Inndyr. Vi viser her til kapittel 3.2. og vedlegg 7.2. og 7.3. Dette arealet vurderer vi å ha svært stor verdi for naturmangfold.

Uten betydning	Noe	Middels	Stor	Svært stor
				▲

5 Omfangsvurdering og konsekvens

5.1 Omfangsvurdering av utredningsområdet (Solvikhaugen, Skeineset og tilgrensede areal)

En gjennomføring av tiltaket (kap 1) innebærer at Solvikhaugen og fjæresonen ut mot sjøen vil bli sterkt endret. De skisserte utbyggingene (fig 1-3) viser en situasjon der bare mindre flekker av naturtypene beskrevet i kapittel 3 kan fortsatt eksistere.

Mer enn 50% av alt areal vil bli berørt eller nedbygget. Dette innebærer at området vil bli sterkt forringet etter den metoden som er vist i kap 2.4.2.

Det pågår en gjengroing i området. Det må forventes at naturtypene i området over tid vil mindre artsrike der krevende arter som Kvitkurle og Flueblom kan utgå over tid. Dette innebærer også at området taper deler av sin økologiske kvalitet.

I sum vurderes tiltakets omfang til **forringet**.

Sterkt forringet	Ødelagt
Forringet	
Noe forringet	
Ubetydelig forringet	Ingen endring
Forbedret	Stor forbedring

5.1.1 Konsekvens utredningsområdet (Solvikhaugen, Skeineset og tilgrensede areal). Uten avbøtende tiltak.

Etter metoden slik den er vist i kap 2.4.3., gir dette **middels – stor negativ konsekvens** for naturmangfold i utredningsområdet. Dette vil være konsekvensen uten avbøtende tiltak.

5.2 Omfangsvurdering av utredningsområdet sett i forhold til referansealternativet (verneområdene nord for Inndyr).

Tiltaket vil ikke berøre referansealternativet. Referansealternativet omfatter alle de berørte naturtypene på Solvikhaugen – Skeineset, og disse naturtypene vil derved ikke gå tapt for området. Naturtypene i verneområdene har gjennomgående en bedre utforming og et høyere artsmangfold enn på Solvikhaugen.

Berggrunnen i Inn dyr-området innebærer at man uansett utbygging vil berøre lokaliteter med høyt biologisk mangfold.

Omfanget av en utbygging av tiltaket på Solvikhaugen kan forsvares ut fra at naturtyper og biologisk mangfold er ivaretatt i verneområdene nord for Inn dyr.

5.3 Avbøtende tiltak.

Det er spesielt den grunnlendte kalkrike vegetasjonen på den øvre del av strandbergene som har et høyt biologisk mangfold. Ved en utbygging i denne sonen, bør man velge løsninger der deler av denne naturtypen kan ivaretas. Tiltak vil her være;

3. unngå nedbygging av deler av dette arealet
4. skjøtsel av igjenværende vegetasjon gjennom fjerning av buskvegetasjon

Igjengroing er også et pågående problem i deler av verneområdene nord for Inn dyr. Et mulig tiltak kan være at tiltakshaver for prosjektet på Solvikhaugen bidrar til skjøtsel av verneområdene i forhold til gjengroing i verneområdene.

5.3.1 Konsekvens utredningsområdet (Solvikhaugen, Skeineset og tilgrensede areal). Med avbøtende tiltak.

Med avbøtende tiltak vil omfanget av tiltaket være **noe forringet**.

Vi vurderer at konsekvens av dette tiltaket – med avbøtende tiltak – vil være **lite / middels negativt (-/-)**.

6 Vedlegg

6.1 Kriterier for verdivurdering. J.fr. tabell 2-2.

Verdi Kategori	Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
Landskaps- økologiske funksjons- områder		Områder med mulig landskaps- økologisk funksjon. Små (lokalt viktige) vilt- og fugletrekk.	Områder med lokal eller regional land- skapsøkologisk funksjon. Vilt- og fugletrekk som er viktig på lokalt/ regionalt nivå. Områder med mulig betydning i sammenbinding av dokumenterte funksjonsområder for arter.	Områder med regional til nasjonal landskaps- økologisk funksjon. Vilt- og fugletrekk som er viktig på regionalt/ nasjonalt nivå. Områder som med stor grad av sikkerhet bidrar til sammenbinding av dokumenterte funk- sjonsområder for arter.	Områder med nasjonal, landskapsøkologisk funksjon. Særlig store og nasjonalt/ Internasj. viktige vilt- og fugletrekk. Områder som med stor grad av sikkerhet bidrar til sammenbinding av verne- områder eller dokumen- terte funksjonsområder for arter med stor eller svært stor verdi.
Vernet natur				Verneområder (naturmangfoldloven §§ 35-39 ⁶⁹) med permanent redusert verneverdi. Prioriterte arter i kate- gori VU og deres ØFO ⁶⁹ .	Verneområder (natur- mangfoldloven §§ 35-39). Øverste del forbeholdes verneområder med Internasjonal verdi eller status, (Ramsar, Emerald- network m.fl). Prioriterte arter i kategori EN og CR og deres ØFO ⁶⁹ .
Viktige naturtyper			← C → ←	← B → ←	← A →
		Lokalteter verdi C (øvre del)	Lokalteter verdi C og B (øvre del)	Lokalteter verdi B og A (øvre del) Utvalgte naturtyper verdi B/C (B øverst i stor verdi).	Lokalteter verdi A Utvalgte naturtyper verdi A.
Økologiske funksjons- områder for arter ⁶²		Områder med funk- sjoner for vanlige arter (eks. høy tett- het av spurvefugl, ordinære belteom- råder for hjortedyr, sjø/ fjæreareal med få/små funksjoner). Funksjonsområder for enkelte vidt utbredte og almin- nelige NT arter. Ferskvannsfisk: Vassdrag/ bestan- der i verdikategori «Liten verdi» NVE rapport 49/2013 ⁶⁷ .	Lokalt til regionalt verdifulle funksjons- områder. Funksjonsområder for arter i kategori NT.Funksjons- områder for fredede arter ⁶² utenfor rødlista. Funksjonsom- råde for spesielt hensynskrevende arter ⁶³ Ferskvannsfisk: Vassdrag/ bestan- der i verdi-kategori «middels verdi» NVE rapport 49/2013 ⁶⁷ samt vassdrag med forekomst av ål.	Viktige funksjonsom- råder region Funksjonsområder for arter i kategori VU. Funksjonsområder for NT-arter der disse er norske ansvarsarter og/ eller globalt rødlistet. Ferskvannsfisk: Vass- drag/ bestander i verdi- kategori «stor verdi» NVE rapport 49/2013 ⁶⁷ samt viktige vassdrag for ål.	Store, veldokumenterte funksjonsområder av nasjonal (nedre del) og Internasjonal (øvre del) betydning Funksjonsområder for trua arter i kategori CR (øvre del). Nedre del: EN-arter og arter i VU der disse er norske ansvars- arter og/eller globalt rødlistet. Ferskvannsfisk: Vass- drag/bestander i verdika- tegori «svært stor verdi» NVE rapport 49/2013 ⁶⁷ .
Geosteder		Geosteder med lokal betydning.	Geosteder med lokal- regional betydning.	Geosteder regional- nasjonal betydning.	Geosteder med nasjonal- Internasjonal betydning.

6.2 Øya/Langholmen landskapsvernområde med plantelivsfredning. Faktaark

ID VV00000304

Offisielt navn Øya/Langholmen landskapsvernområde med plantelivsfredning

Verneplan Annet vern eller verneplan

Vernedato 12/6/02

Revidert Ikke revidert

Første gang vernet -

Verneforskrift <https://lovdata.no/forskrift/2002-12-06-1421>

IUCN kode IUCN IV

Generelt Øya-Langholmen landskapsvernområde ligger nord for Inndyr i Gildeskål kommune. Landskapsvernområdet omfatter Øya og deler av Myra, nærmest Inndyr. Nord for Øya ligger det smale Lemsundet. På andre siden av Lemsundet er Langholmen som er en lang smal kalkrygg. Vernområdet omfatter også et område på østsiden av Nordvågen, rett sør for Gildeskål kirkested. Berggrunnen er kalkspatmarmor.

Verneformål Formålet med vernet er å ta vare på et område med en meget interessant kalkvegetasjon, stort artsantall, velutviklede plantesamfunn og forekomst av mange sjeldne og rødlista planter. Strandvegetasjonen, vurdert sammen med de kalkrike tørrbakkene, kalkskogene og rikmyrene, gir området stor botanisk verdi som kystlokaltet.

Naturfaglig kvalitet Området har en svært variert strandvegetasjon. Det er flere strandenger med klare, fine soneringer, særlig gjelde dette strandenga på Langholmen, rett nord for Lemsundet. Strandengene har stort artsutvalg og er representative for landhevings-strandeng. Det er også store områder med interessant kalkvegetasjon, både strandberg, kalktørrbakker, rikmyr og kalkskog. Vegetasjonen på strandbergene er svært rik med forekomst av mange orkideer, det er blant annet svært store forekomster av den rødlista orkideen flueblom. På Langholmen vokser også den rødlista bregnen ormetunge, dette er nordgrensa for denne arten. Det er flere svært rike myrer i område, både på Øya og i området på østsiden av Nordvågen. Her er blant annet den sjeldne orkideen smalmarihand observert. I tillegg er det store forekomster av engmarihand, lappmarihand og skogmarihand. På toppen av kalkryggene er det lågurtskog. Områdene er preget av gjengroing og det er kun i åpnere partier vi finner orkideer. I lisa ned mot Myra er det høgstaudeskog. Skogtype her er svært rik med store ospetrær. Her vokser linesle, kranskonvall, tyrihjel, stankstorkenebb, gul frøstjerne, storklokke og andre høgstauder. I brattere partier med berg vokser de sjeldne småbregnene murburkne og kalksvartburkne.

Påvirkning Området er mye brukt til friluftsliv og rekreasjon og det går flere turstier i området. En sti går fra Inndyr og langs sjøen utover til Langholmen. I den østlige delen av landskapsvernområdet krysser kirkestien gjennom området. I øst er det også noe sauebeite. Nordøst for Lemsundet ligger et naust. Øya/Langholmen landskapsvernområde preges i dag av gjengroing. Beite opphørte for store deler av reservatet for flere tiår siden, og det er i dag et økende innslag av busker og trær. Verneverdiene står i fare for å forsvinne dersom denne utviklingen fortsetter.

Tiltak Fylkesmannen startet i 2011 arbeidet med å utarbeide en forvaltningsplan for området. Planen utarbeides i samarbeid med kommunen, brukere av området og grunneiere, og sendes på høring høsten

2012. I forslag til forvaltningsplan foreslås det en rekke skjøtselstiltak for å stoppe gjengroingen av området. I 2013 startet skjøtselstiltak opp med rydding av lauvskog og brenning av einer. Gjerde for sauebeite satt opp i 2017, sau vil beite på Langholmen og i området rundt Lemsundet. Tiltakene må følges. opp. Forekomst av orkideer og ormetunge bør overvåkes. Også behov for tiltak i den østlige delen av verneområdet.

Forvaltningsmyndighet Statsforvalteren i Nordland

Type forvaltningsmyndighet Fylkesmann

Planbehov Skjøtelsesplan

Forvaltningsplan status Godkjent

Forvaltningsplan godkjent 2/26/13

Skjøtselplan Under behandling

Skjøtselplan godkjent -

Areal fra kartobjekt (daa) 1,405.5

Landareal daa (forskrift)789

Sjøareal daa (forskrift) 613

Hovedøkosystem (MET) Marin og terrestrisk

Andel marint areal (%) 39.21

Truethetsvurdering Truet

Tiltaksbehov Akutt behov

Overvåkningsbehov -

Kommuner Gildeskål (1838)

Oppsyn <http://www.naturoppsyn.no/bodo/>

Forvaltningsmyndighet URL <https://www.statsforvalteren.no/Nordland/>

Restriksjonsområder Advarsel Gjelder kun eventuelle ferdselsforbud (i betydning all ferdsel), start/landing med luftfartøy og lavflyving med luftfartøy. Sjekk restriksjoner for annen aktivitet, ved å slå opp i verneforskrift.

VR00000316 (hele verneområdet) Faktaark:

Landingsforbud (1.1-31.12)

Landingsforbud Forsvaret (1.1-31.12)

6.3 Åsen - Kjeldalen naturreservat

ID VV00000192

Offisielt navn Åsen - Kjeldalen naturreservat

Verneplan Verneplan for edelløvsskog/rike løvskoger

Vernedato 2/25/11

Revidert Revidert

Første gang vernet 12/15/00

Verneforskrift <https://lovdata.no/forskrift/2011-02-25-245>

IUCN kode IUCN IA

Generelt Åsen-Kjeldalen naturreservat ligger nordøst for Inndyr sentrum. I den sørlige delen av reservatet er landskapet kupert med koller, små stup, blokkmark og noen myrparti. Videre nordover mot Kjeldalen er store deler av området vestvendt sva med nedenforliggende rasmark. Kjeldalen avsluttes i den trange Gildeskålkjelen med loddrett elvefall ned i en slukt. Mot nordvest omfatter området de sørvestlige delene av Sundsfjellet og myrene nedenfor. Berggrunnen i området har mye kalk, noe som gir grunnlag for en meget rik flora.

Verneformål Formålet med vernet er å bevare et spesielt rikt naturområde med sitt biologiske mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser. Området har en egenart i form av kalkberg, tørrbakker og kalksjø med en generelt rik flora, herunder sjeldne og svært kravfulle plantearter. Området har og forekomst av hassel. Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor naturreservatet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Naturfaglig kvalitet Naturreservatet er variert og omfatter et mangfoldig landskap med forekomst av flere interessante element. På Åsen og Baklia i den sørlige delen av reservatet vokser det rundt 20 hasselbusker. Dette utgjør den eneste kjente forekomsten av hassel mellom Rødøy og Steigen. Her vokser også arter som rødflangre, breiflangre og bustnype. Denne delen av reservatet var tidligere et åpent og kulturpåvirket område. I dag preges landskapet av gjengroing med oppslag av einer og bjørkekratt. I Storgjerdlia er det lågurt- og høgstaudebjørkeskog med rikelig forekomst av marisko og kalktelg. I den trange Kjeldalen går skogen over i glissent kratt og ustabil skredmark, mest av sand. Her vokser en hel del flueblom og andre svært kravfulle planter som rosekarse og kalktelg. De grunnlendte kalkmarkene som finnes flere steder i verneområdet er særlig verdifulle. Noen av disse er spesielt godt utviklet og har et karakteristisk artsinventar med kalkkrevende og til dels sjeldne arter. Her er det områder med mye reinrose, samt forekomster av arter som bittersøte og blåstarr. I den vestlige delen av området ligger Storgjerdvatnet som er en kalksjø som drenerer ut i underjordiske løp og tørker inn om høsten. I vatnet vokser både kransalgen gråkrans og islandskarse som er på den norske rødlista. Vatnet inneholder i tillegg flere arter som er uvanlige for området blant annet grøftesoleie og småvassoleie.

Påvirkning Ei kraftlinje krysser den sørvestlige delen av området. Den sørlige delen av reservatet er preget av gjengroing som følge av endret bruk. I nord er det noen spredte forekomster av gran innenfor reservatet.

Tiltak Det er utarbeidet en skjøtselsplan for området. Her går det frem at den sørlige delen av området er i gjengroing som følge av opphørt beite. Gjengroingen er kommet langt, og området domineres i dag av

ungskog, det er i tillegg mye einer. Av hensyn til verneverdiene bør beite i området gjenopptas. Det bør i tillegg tynnes i ungsbogen og einer bør fjernes. Ved vernetidspunktet var det en del plantet gran innenfor naturreservatet. I dag er det meste av grana hogd og tatt ut. Noen gjenværende og spredte forekomster av gran skal tas ut i 2018 I skjøtelsesplanen er plantefelt med gran beskrevet som en trussel mot verneverdiene. All plantet gran innenfor den sørlige delen av reservatet er fjernet, arbeidet ble gjennomført i 2008 og 2010.

Forvaltningsmyndighet Statsforvalteren i Nordland

Type forvaltningsmyndighet Fylkesmann

Planbehov Ingen

Forvaltningsplan status -

Forvaltningsplan godkjent -

Skjøtelsesplan Revideres

Skjøtelsesplan godkjent 6/23/05

Areal fra kartobjekt (daa) 1,946.1

Landareal daa (forskrift) 1,957

Sjøareal daa (forskrift) 0

Hovedøkosystem (MET) Terrestrisk

Andel marint areal (%) 0

Truethetsvurdering Truet

Tiltaksbehov Behov

Overvåkningsbehov -

Kommuner Gildeskål (1838)

Oppsyn <http://www.naturoppsyn.no/lokalkontorer/>

Forvaltningsmyndighet URL <https://www.statsforvalteren.no/Nordland/>

Restriksjonsområder Advarsel Gjelder kun eventuelle ferdselsforbud (i betydning all ferdsel), start/landing med luftfartøy og lavflyving med luftfartøy. Sjekk restriksjoner for annen aktivitet, ved å slå opp i verneforskrift.

VR00000223 (hele verneområdet) Faktaark:

Landingsforbud (1.1-31.12)

Landingsforbud Forsvaret (1.1-31.12)